

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candn concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Fasele si stadiulu

prin care au trecut — si la care au ajunsu caus'a politica a natiunei romane in Transilvani'a.

Déca urmarimu firulu istoriei patriotice, pana in timpurile, a caroru intunerecu nu ne érta a strabate mai de parte, — gasimu urme invederate, cumca jus publicum de statu ala Marelui Principatu Transilvani'a au purcesu si au fostu totudéuna basatu pe sistem'a de nationalitati — pe status, et ordines.

Legislatiunea patriei nu s'a potutu desparti de acesti termini juridici nice dupa ce natiunea romana fu scósa din sistem'a statului, si stérsa dintre status et ordines (vedi a. c. p. i. t. 8. t. 9. p. 111 t 59 noha az oláh natio — az oláh nemzet —).

Espressiunea a. c. p. 1. t. 8. a. 1. „noha az oláh natio ez hazában, a statusok közzé nem számlaltatott“ are aplicare la tempulu, candu s'a facutu unio trium nationum, ér' nu la tempurile dinainte de 1438. — Dela acestu anu inócce sistem'a de statu a remasu basata pe trei natiuni, precum se vede din art. 6 de lege dela 1744, unde se dice: „eidem nationi e tribus receptis sistema hujus principatus constituentibus.“

Temeiulu sistem'e de nationalitati cauta selu ascriu pactului facutu la Esculeu — intre natiunea romana cu Tuhutum si ungerii lui; ba se póte crede, ca in Transilvani'a esista acésta sistema intre natiunea secuiesca si cea romanésca — (póte si cea Cazara —).

Totu dupa acésta sistem'a au capetatu si hospites teutonici, — numire de natio saxonica, cu privire la dreptulu de statu, ce li s'a acordatu, — chiaru nobilii inca au primitu numirea de „natio nobilium — de si formau unu — ordo — pentruca asia cerea sistem'a de statu.

Scurtimea nu me lasa a radima acestu asertu pe unu siru lungu de date istorice, destulu atata ca inainte de 1438 tóte natiunile vinu sub acestu nume; tóte natiunile aveau ostiri diferite cu numirea natiunei proprie, aveau capetenii proprii — si in resbele duci proprii, — chiaru nobilimea, intre care ou privire la dreptulu de statu — nu domniea nice una diferentia — inca se numea pe numele natiunei, de care se tinea dupa sange (vedi Lit. vaivod. Stiborius 1399 „nobilibus tam ungaris, quam olachis“).

Este constatatu, cumca acele natiuni, care in decretule regale si in legile aduse, inainte de rumperea Transilvaniei de catra Ungari'a, se numescu pe numele seu nationalu, ér' pamentulu pe care locuiau se numesce dupa numele natiunei, precum: terra districtus siculorum, saxonum, olachorum, cumanorum etc. etc. — formau natiune prevediuta cu drepturi de statu, adeca se numerau inter status et ordines regni.

Deoi istori'a patriei ne adeveresce prin documente legale, cumca natiunea romana in Transilvani'a a fostu inainte de 1438 numerata inter status et ordines Regni — nu cu nobilimea numai, ci cá natiune, care apriatu se vede diu tienórea Litereloru Regelui Andrea III. date in 1291 Magistrului Ugrinu, in care se dice: Cum nos universis nobilibus, saxonibus, siculis et olachis apud Albam Juliam pro reformatione status eorum, congregationem cum iisdem fecissemus“ aceste sire ne descoperu sistem'a statului transilvanu pe deplinu. Olachii pe langa nobili, sasi si secui formau parte in tregitóre in aceea sistema; — afacerile de statu nu se puteau dirige fara de concursulu romanilor, care se vede din scopulu acestei diete, ce

avea a reformá sistem'a de statu, adeca celu mai principalu obiectu alu dietei fiacarei tiere.

Cumca romanii au luat parte activa, se vede din cele urmate in aceea adunare; cum iisdem saxonibus, siculis et olachis diligenter inquiri fecimus. — Deci romanii nu erau chiamati, cá se si dè numai parerea, ci formau parte activa si intregitória.

Romanii aveau pamentulu lor propriu, aveau principii sei proprii (voivodi) si beliduci, administratiune propria municipale (Keneziate) ostire propria, scutire de dare, scutire dela prestatuni feudale etc. — totu documente nefrante pentru drepturi proprii politice de statu.

Natiunea romana s'a debilitatu prin trecerea principiloru sei, cu una mare parte a nobilimei si a poporului in principatele dunabiane, inse cauzele de capetenia ale nefericirii politice pentru natiunea romana in Transilvani'a sunt 1. feudalismulu, 2. unio trium nationum. —

Feudalismulu — elu de sene, nu ar' fi fostu in stare a nimioi pe deplinu libertatea politico-nationale, fiinduca atingea si pe alte natiuni; pe natiunea romana n'a coplesit'o la inceputu in tóta estinderea ei, ba chiaru nu pe aceea parte, care ér' factoru politicu in tiéra; elu a datu inse ocaziune si indemnuz aristocratiei straine a intreprinde nimicirea drepturilor politice si subjugarea feudale a romanilor, a datu ocaziune aristocratiei romane, a se rumpe de catra natiune, celu pucinu in partile cuprinse prin Tuhutum — si a conforá spre nimicirea acelor drepturi. —

Aceste intreprinderi se vedu a se fi inceputu inainte de 1437—1438, de óre ce dela acesti ani incóce triumféa deplinu.

Feudalismulu inse impreunatu cu — unio trium nationum — a fostu in stare in scurtu tempu a duce pe romani la sórtea dinainte de 1848 pentruca — unio — au atacatu nationalitatea politica a romanilor; — unio — este negatiunea acestei nationalitati; — una langa alta numai puteau avé locu — si precum nu este dreptu, ca sistem'a de nationalitati politice in Transilvani'a, s'ar fi plasmuitu pela a. 1438. tocmai din contra este dreptu, cumca dechiararea natiunei romane de — tolerata — este o neincungiaravera emanare din — unio trium nationum — pentruca, de nu se pronuncia tolerarea, adeca — espatriarea: — atunci natiunea romana ar fi formatu — status in statu — si siar fi potutu pastrá drepturile sale politice.

Cumplita lovitura de statu pentru romani! carei nu se potu asemena nice una din asia numitele — lovituri de statu — prin care se schimba form'a administrare si legislatiunei, — dar' nu se nemicescu drepturile nationale cá atari, nu se espatriasa, nu se perde proprietatea terenului posiedutu si inlocuitu de dens'a, nice conditionile subsistintiei politice. Natiunei romane in Transilvani'a ei remase numai viati'a, fiindu privata de conditionile subsistintiei nationale, si nu i remasa altu ceva, decatn, seau se paraséoa patri'a, seau se incépa neegala lupta pentru recastigarea dreptului perdutu, adeca a reintrá — inter status et ordines — inse pre langa neincungiaraverulu periculu, de a se face omulu altuia, de a cadé sub jugulu negrei io bagii, ce s'a si implinitu. . . .

Natiunea romana si au manifestatu totudéuna nisuinti'a de a reintrá inter status et ordines; — acésta este politic'a traditionala a romanilor — pe care am eredit'o si noi, cá pe o singura cale ducatóre la mantuinti'a politico-nationale. — Pentru constatarea acestui faptu am insiratu cele premise.

Documentele istorice, care s'au pututu pastrá, arata de ajunsu, cumca tóte actiunile natiunei (in periodulu dintre 1438 si 1848) care taia in viati'a publica, au avutu de scopu principalu totu numai acésta tendintia, care seau ca

a fostu intreprinsa cu arm'a in mana, seau pe cale pacifica, — de si indemnurile au fostu ocazionale, si au provenitu din felurite neindretatiri si asupriri, celu pucinu cele din tempulu mai nou nu suferu nici o indoiéla.

Unirea cu beseric'a apusana au avutu de scopu principale reintrarea inter status et ordines — si dupa incercari de 44 ani s'au finitu cu art. de lege dela 1744, prin care clerulu cu beseric'a si pamentulu ei au reintratu in sfer'a nobilitara, si dupa ce in 1838 au depusu — juramentum unionis trium nationum — (in contra natiunei sale) — clerulu a intratu cá natio nobilium inter status et ordines.

Evenimentele de pe tempulu lui Hori'a sunt acum proprietatea istoriei, — inteliginti'a romana a acelu tempu le au pregatitu totu spre acelu scopu principale — aceea erumpere inse a imbracatu fase neprevédute.

Memorabil'a petitiune a natiunei romane dela an 1791 ne invétia a sci, cumca politic'a traditionala au pututu dupa impregiurari se pausesse, dar' nu au fostu de locu parasita, — ea imbraca in aceea petitiune — forme decise. —

Petitiunea episcopiloru dela an. 1838 are totu asemenea scopu.

Adunarea din 15 Maiu 1848, are de scopu principale totu numai politic'a traditionala.

In an. 1848 se ivesou fase nóue, — antagonistii causei romane, carii totudéuna au respinsu tendintia romanilor, pentru conventu, ca prin redicarea unei a patra natiune, se restórna sistem'a statului, „hoc ipso absque quartæ nationis erectione — ne sistema hujus Principatus evertatur“ art. 6 1744 — facu ei de capulu loru o resturnatura, despre care astadi nu 'si potu dá altu conventu decatu ca stau **mortislu** pre langa realizarea art. I de lege, — care l'au adusu in contra protestului natiunei romane.

Politic'a traditionala a romanilor dela 1848 incóce, are de a se luptá si contra tendintiloru de a nemici esistinti'a patriei, prin contopirea acestia in vecin'a Ungaria.

Diet'a din 1848 n'au stersu sistem'a de statu a Transilvaniei, din contra, ea a remasu pe terenulu acelei sisteme, — au dechiaratu totusi pe clerulu greco-orientale de egal indreptatitu cu clerurile celorlalte confesiuni recepte, a stersu legaturele feudale — a dechiaratu totu poporulu de egal indreptatitu, — prin urmare, s'a stersu — tolerarea — de asupra nationalitatei romane. — Nu vedu alta in tóte acestea, decatu tacita seau implicita primire séu recepere a partiloru constituitoare ale natiunei romane intre marginile sistem'e de statu — inter status et ordines — pentruca aceste fapte complinite, judecate din punctu de vedere alu dreptului publicu transilvanu de statu, nu potu fi altu ceva, decatu estinderea sistem'e de statu afara de concertulu celoru trei natiuni recepte — si intrarea natiuniloru patriei intre marginile constitutiunei statului.

Natiunea romana nu s'a multiamitu cu acésta implicita primire — ci au pretinsu si reclamatu — recepere solena prin lege sanctionata — atatu in 1849 catu si dupa incetarea absolutismului in an. 1861, 1862 si 1863.

In an. 1863 s'au adusu formalmente aceea lege sanctionata din partea corónei — care recepe legalmente pe natiunea romana inter status et ordines Regni.

Prin urmare politic'a traditionala inceputa pela an. 1438 au reesitu la an. 1863, adeca dupa unu cursu de 425 ani de lupta neintreupta.

Déca natiunea romana — atata amaru de tempu, adusa la stare de sierbia si despoziata de conditionile esistintiei nationale, a potutu re-

sistă la tóte incercările de desnatiionalisáre si deslipire de relegiunea s'a, castigandusi nota caracteristica de „ține minte“ pentruca nu a uitatu de drepturile perdute, si n'a încetatu dela nisuint'a pentru reacuirarea lor; apoi intr'adeveru a venitu tempulu, in care antagonistii si renegatii se potu convinge, cumca asta natiune, sub conditiunile vitali de astadi, se va luptá neincetatu si va întrebuintá tóte mediulócele legale si oneste, pana candu nu va fi devenitu in deplina posesiune a tuturor drepturilor politico-natiunale, cari ei competu.

In diet'a din 1863 au luat parte natio saxonica — si partea romana a — nationis nobilium, — care inainte de 1848 a fostu numerata inter status et ordines — si clerulu precum si alu doilea factoru alu legislatiunei adeca — corón'a, — diou, ca nu au luat parte — natio siculica — si partea maghiara a nationis nobilium — cu clerurile maghiare, inse fara dreptu *) — si legile aduse in acésta dieta si sanotiunate — au deplina putere legale si juridica — (considerandu, cumca natiunea romana si la an. 1848 implicate a intratu in constitutiunea tieriei. —)

Diplom'a din 20 Oct. 1860 a restituitu tieriei constitutiunea dinainte de 1848, adeca jus publicum de statu alu Transilvaniei, — dar' nici de catu numai pentru natiunile fóste recepte inainte de 1848, de órece punerea in lucrare a constitutiunei s'a concesu pe lunga conditiunea, de a respectá faptele complinite si referintiele stramutate, facundu stramutari afundu taiatóre — adeca numai pre lunga respectarea si punerea in lucrare a schimbarilor ce au facutu chiaru si diet'a dela 1848 in sistem'a statului.

Stadiulu, la care a devenitu caus'a politica romana astadi e :

1. Cumca natiunea romana este natiune recepta, dupa tóte formele dreptului publicu transilvanu de statu, — este de jure et lege numerata inter status et ordines cá a patra natiune dintre natiunile, cari formésa astadi sistem'a de statu in Transilvania.

2. Au încetatu a mai fi natiune petitiunanta.

3. Alege si tramite deputati, si se chiama regalisti din sinulu ei, in calitatea s'a de natiune recepta — de status et ordo. —

4. Deputatii si regalisti romani, pe lunga interesele patriei comune, representa interesele si drepturile speciale ale natiunei sale, precum o facu acésta de jure et lege deputatii si regalisti natiuniloru sasesci si acueiesci.

5. Nu are de a mai cere congrese cá cele dela 1861 si 1863, ci congresulu ei va avé tóte insusirile universitatii sasesci, in care sunt concentrate tóte drepturile municipale ale acestei natiune, — va avé insusirile tuturor municipalor de comitatu, districtu si sedria — in concreto. —

6. Cumca pré inaltulu decretu dela 25 Dec. 1865 atinge posesiunea dreptului de statu alu natiunei romane nemediulocitu, seau in calitatea s'a de status et ordo. —

7. Natiunea are dreptu a asterne gravamina si cererile sale imediate la corón'a in calea representatiunei, precum urmésa municipale.

Corolariulu inevitabilu alu acestei stadiu e, ca déca cei, cari in numele natiunei continua politic'a traditionala, seau o sustienu in stadiulu ei de astadi, fia deputati, fia regalisti, fia archipastori, fia alti membrii natiunali — voru purcede pe alta cale — ori din altu punctu de vedere — apoi denéga calitatea natiunei de natiune recepta — de status et ordo, — atunci natiunea se da diosu de buna vói'a s'a de pe terenulu art. I de lege din 1863 — „si apoi ce dai de buna voia, nu e putere pe l'ume, care seti redé“ — Franc. Deák.

*) Asia! fara dreptu, ca a luat parte cu mai multi individi, si dupa cum majoritatea dietei din Clusiu potendu atrage pe Hosszu si Bömches la sine n'a recunoscutu minoritati colórea intregului natiunali; intocma nu ni se cade neci nóue a asera neci odata, ca vreo natiune cá atare séu vrennu statu cá atare n'a fostu reprezentatu in diet'a din Sibiu, a carei maioritate e totu atatu de legala pentru noi, cum tienn maghiarii de legala maioritatea dietei din Clusiu pentru ei. Déca intidi numai degetulu la antagonismulu politicu, elu iti apuca si man'a si mai in urma ti se soia si in capu. Romanii deci nece odata nu voru concede pretensiunea maghiariloru, ca ei n'au fostu reprezentati in diet'a din Sibiu 1863, pentruca au avutu si reprezentante si regalisti, mai multi decatu, pe cati avura ei romani renegati in diet'a diu Clusiu. — R.

Vine inse întrebarea: unde si care e organulu, prin care natiunea se póta face pe cale legala representatiuni — adrese?

Dupa usulu transilvanu, cele trei natiuni recepte, formau prin deputatii si regalisti sei, trei curii — prin care inainte de 1791 eceserceau — *Votum Curiatum*, — dela acestu anu in oóce, curiile desbatu tóte agendele ju privire la dreptulu si interesele respectivei natiune, ér' decisiunile curiei sunt decisive pentru lucrarea deputatiloru si regalistoru — si asta nice nu se póte altumintre in o tíera, in care domnescu interese si drepturi natiunale diferite: — deci a — patra curia — compusa din deputatii si regalisti romani, va fi organulu recerutu, prin care se voru face representatiuni in numele natiunei romane.

De presentu domnescu circumstari estraordinarie, si nu se cere óa acésta curia se desbata cauzele natiunali in tind'a dietei, care e a fara din patria, ci se póte aduná si lucrá cri unde in patria; va servi totu una data de o antecedentia pe viitoriu pana la infintiarea altui organu. . . .

Unu altu corolariu e, ca natiunea romana nu póte ecesercea o pasivitate ou efectu, pentruca nu are jurisdictiuni — din contra ar fi a se concentra voturile unde sunt in minoritate intr'unu candidatu de incredere alu minoritatei, — si pe calea acésta se purcéda pana atunci, candu interesele opuse ale diferiteloru natiuni se voru impacá si unificá intru atata, incatu apoi alegatorii voru puté votá cu cunoscintia linisoita fara respectu la natiunalitate. —

Corolariulu din tóte anteedentiele:

Toti deputatii romani din tóte cercurile de alegere, cari fura alesi de romani prin minoritati or maioritati, dimpreuna cu regalisti nostri sunt adi universitatea representatória de dorintiele natiunei romane din Ardélu; ei adunati pe facia la unu locu de conferintia libera aici in patria d. e. in Blasiu, fienduca Ecs. S'a metropolitulu n'ar poté calatori intr'altu locu, fienduca nu esi inca din casa de candu fú bolnavu, au dreptu a face representatiunea natiunei romane, care inainte de tóte e neaparatu de lipsa a se face cá omagiu si multiamita catra Maiestate pentru pre inalt'a asigurare a dreptului politicu natiunali; la ceea ce, dupa cum veduramu si mai susu, ne îndreptatiesce dreptulu publicu transilvanu, cá pe natiune a patra cu dreptu egal politico-natiunali. Viderint consules! Et videat tota universitas legalis! Dóra nu vremu se ne ignoramu si noi pe noi! Herum saluto primum, ut aequum est: postea, si quid supersit, vicinos impertio, dice strabunulu Plautu. Adjicis huic animo momenta potentia, clarum nomen, avumque Jovem . . . tuaque haec pro parte videto! Altfeliu fara periculu nu me precepu, neci a opina, neci consiliá; — — dar' calea dreptului publicu totudeuna cu franchetia barbatésca si fara sfiala o potemu calca si cá se nu remana necalcata o cere onórea, securitatea dreptului si védi'a natiunali! Comitentii 'si voru face detorint'a cu rebonificarea speselor. — Si cives hucusque licet! —

Brasiovu 28 Febr. Alegerile de deputati. Pana candu natur'a cea hrapitória si insetata de furtulu dreptului politicu a fratiloru nostri de alta natiunalitate in Ardélu nu va tiené de virtute si oblegamente natiunala a miscá ori ce pétra spre a reesi la scopulu predomnirii sale politice cu eschiderea elementului romanu, pre care adi cu indatinat'a apucatura din seculu lu ignorésa, pentrucá manese-lu póta dá ér' afara dintre paretii edificioru constitutiunali alu tieriei; pana candu de alta parte romanii voru fi parasiti — cá oile cele abandonate de pastori — fara unu corp politicu, care cá o universitate sasésca se lu represinte, se-ientia resufletulu in unitatea lucrariloru, si se se ingrigésca din oblegamintea de neatacaver'a santiania a drepturiloru sale coegale: trebue se marturisescu, oftandu din adunculu sufletulu, ca e peste tóta posibilitatea, cá natiunea romana in Ardélu si Ungari'a se-si póta desvoltá

aceea putere de viatia, oare e neaparatu ceruta spre a poté remané mai îndelungatu in nivel'a egalitaria politica natiunala cu celelalte natiuni oolocuitórie. — Celu pucinu, pana candu egalitatea acést'a anarchica, oare a infectatu totu aerulu politicu cu obrasnic'a prevaricare si calcare a totu, ce e dreptu, onestu, cuventiosu, ce compete unuia séu altuia va mai durá si va apuca aripi si mai puternice; pana candu celu mai fiorosu comunismu si furtu politicu, care se comite cu ocasiunea alegerii reprezentantiloru séu ai deputatiloru tieriei, nu se va infrená si restringe între marginile conscientiósei recunósceri de ceea ce se cuvine mie si tie, de ceea ce e alu meu si alu teu: nu e sperare, cá se se renasca simpatie'a incredere între celu dreptu ou celu siretu, între celu lealu bene simtitoriu ce tiene de cuventia si ecuitate, si între celu ce si tiene de virtute e reesi la valóre suprematica cu întrebuintiarea de ori-ce mediulóce neiertate de lege si anarchice, fara a se teme catu de pucinu, ca calcarea legii ei póte fi periculósa, ba cá copilulu celu resfaciatu se increde in impregiarile sale, ca cu catu va comite mai multe transgresiuni de lege in favórea plapomei sale, cu atata va fi mai glorificatu si mai protegiatu. Asta se póte dice fara multe cseptiuni despre fratii nostri unionisti, caror'a nemicu le e santu, numai se póta reesi cu reprezentantia totala pentru scopulu loru fusionisticu — suprematicu. Se nu uitamu, ca ne ambla prin gura mereu, cumca trebue se fimu portatorii culturai si civilizatiunii in orientu, si se ne luptamu pentru libertate si constitutiunalismu. Déca libertatea si constitutiunalismulu acest'a are de basa sireti'a si hrapirea drepturiloru. ce se cuviniu altora, atunci Dómnne ferescene de tóta umbr'a de asemené libertate si constitutiunalismu! Ori romanulu inca trebue se-si ié anim'a in dinti si se se faca in Austri'a mai ciocoiu decatu ciocoi, facia cu diavolescile intempinari, ce ni-se facu din tóte partile, ori se ne midiuocimu reprezentare alésa numai din sinulu nostru, pana candu se va muia selbatici'a politiciloru celoru turbati si ecescentrici. —

Scimú, ca Brasiovulu e primulu si ultimulu orasiu in Ardélu, in care romanimea e mai bine reprezentata; scimú, ca art. II alu legii de alegere pentru orasie imparte cu cea mai deschisa mana dreptulu de alegere; scimú, ca suburbiulu de susu e mai întregu locuitu de proprietari romani cu case si gradini de pometuri, care aducu pe anu cu sutele fiorini venitu; scimú, ca mai diumetate locuitorii sunt romani si computandu si districtulu laolalta, numerulu romaniloru nu póte fi mai pucinu de egal cu alu celorlalte natiuni colocuitórie; si totusi in 29 Ian. candu se alese comisiunea centrala — ni se scóla peru in capu a si pomeni! — între 60 membrii — cu tóta pretensiunea dreptului de egalitate — nu se alesera decatu 2 romani, di **doi romani între 60 membri!**? éra in comisiunile conscriitórie asemené numai 1 in totu orasiulu si in totu districtulu numai 1! — Ne e rusine a mai si portá prin gura cuventulu de fratietate si egalitate de drepturi! Si totusi alegerile se voru primi de bune?! — Primésca, ca atunci voru dice, cum e draculu, asia e si tamai'a, si legea si actulu alegerii dupa ea sunt fote contrarie legii Transilvaniei dela 1863, si noi romanii nu potemu recunóscé neci una neci alta. — Ore se mai vorbimu si despre modulu procederii cu conscrierea? Negreala perduta, ca arabulu de l'ai totu spalá nu se mai face albu. Cum amu disu, fratii nostri si tienu virtute a insielá politicesce. Sute de insi ou dreptulu de proprietate au remasu ignorati cu totulu! Tabelele de conscriere nu se espusera de feliu in partile orasiului, si dupa instructiunea r. guberniu § 12 asteptá toti, cá se le espuna la vedere **3 dile**, candu deodata écca se publica dilele de alegere si tabelele rectificata, candu se inchise si calea la reclamatii. — Cine a cetitu publicarea cea poruncita prin vecinatati, candu chiaru si tatii de vecinii romani marturisescu, ca loru nime nu le-a spusu nemicu, ca cum, candu si unde se afla comisiunile conscriitórie si operatele loru?! Totu terenulu l'au ocupatu si aici unionistii, pentruca romanii fara ignorati cu totulu la actualu alegeriloru! Romanii — in ajunulu — alegerii ne adunaramu si ne desemnaramu candidatii pe D. v. presiedinte alu tablei regie Ioane cav. de Alduleanu si Nicolau Gaietanu, asesoru la aceeasi tabla, subscriindu si reservatiunea de dreptu, pe lunga care voru a luá parte la alegere, pe care o vomu publicá. Si tóta manga-

erea noastră e, ca romanii totî că unulu si din orasiu si din districtu si dau voturile numai la deputati romani, cari le voru si fi reprezentantii recunoscuti ori in ce casu obvenitoriu, si candu nu ar esi cu majoritate absoluta de voturi. Asta ne amu bucură se o fi doveditu romanulu pe totu loculu, ca atunoiu amu poté dice, ca romanulu in actiunile sale scie, ce va se dice a avé dreptu politicu natiunalu eoegalu pentruca atunoi amu luă tóta ap'a dela presumpsiunile suprematistiloru, cari stau inainte cu glorificarea, ca ei representesa tóta tier'a? — Acesti alesi romani din tóta tier'a ne potu fi congresulu si universitatea romaniloru din Ardélu, cari pana la o alta alegere dietala se si tiena de cea mai santa oblegamente a se luptă cá atari reprezentanti alesi pentru nestirbat'a aparare a drepturiloru nóstre politice natiunale fia ori unde voru fi cu locuint'a. Pe alta cale nu ne potemu representá statu de legalu si securu conformu dreptulu natiunalu politicu eoegalu. Acésta e reprezentantia legala pe facia si leala, vomu vedé cine va cutesa a o nerecunosce, candu se afla depusa in actele de alegere. —

Ce se mai vedi? Nu s'au potutu conteni intre marginile cuvenintiei neci la acésta alegere cunoscutii nostri eroi de potentia, cá se nu faca atentatu asupra libertatii conscientiei si a convictiunii alegatoriloru romani. Auditi nerusinare: fiendu votasiti'a sec. eta prin darea biletelor inscise cu numele candidatiloru, unii din unionisti nu se rusinara a smulge in tend'a pretoriului din manile simplului poporu biletele pe cari le rumpea si le dá altele tiparite ou Bömches si Emilu Trauschenfels, candidatii unionistiloru, amenintandule, ca altufeliu de bilete nu se primescu decatu numai de cele tiparite. Se luara la resperu atari prevaricanti si lipsia pucinu cá se se incinga o resbunare sangerosa asupra loru, totusi romanulu si aici a doveditu, ca e mai civilisatu si indata pasi la politia cá se sterpesca acestu abusu cutediatu, inse politia le denegă amesteculu. Domnii respectivi vediendu, ca prevaricatiunea strigăgoria la ceriu nu afla jude resplatitoriu si opritoriu, indata si tramisera armatoriulu telegramu la in. r. guberniu.

Er. Excellenz dem Herrn Gouverneur von Siebenbürgen F.-M.-L. Graf von Crenneville in Klausenburg.

„Bei der heutigen Wahl zum Pester Reichstage sehen bei der Thür zwei Individuen, welche von den romanischen Wählern die Stimmzetteln abnehmen, um statt derselben mit Gewalt auf Friedrich Bömches und Emil v. Trauschenfels einhändigen. Zur Befestigung dieses Unfuges haben wir die Anzeige der Wahl-Kommission und auch der Polizei-Direktion ohne Erfolg gemacht, bitten Euer Excellenz um Abhilfe im Namen der Dienengärtner-Gemeinde

Johann Macsimilianu,
Orts-Pfarrer.“

Déca romanulu si numai in apropierea unionistiloru nu poté fi liberu de coruptiunea loru, atunoi potemu se marturisimu euoconscientia curata, ca dietele unionistiloru sunt in parte Sodom'a si Gomor'a, inciripate nu prin reprezentantia legala si facuta dupa convingeri, ci prin coruptiuni, insielatorii menoinose si totu feliulu de nelegalitati, apoi diete cá acelea se faca legi drepte!? Asta se numesce libertate de alegere! ba profesiune de hotia politica! Si totu numai cu scopu de a apasa ér' pe bietulu romanu in puterea legiloru ce voru a le face cu deputati astfeliu alesi. Alta anarchia se mai sémena de catra unionisti, ca latiescu intre poporu, ca déca voru alege unionistu, nu voru mai dá dare etc. etc. A sositu timpulu, candu trebuie se punemu stavila la aceste abusuri strigatorie, midiolocandu alegeri separate pe totu loculu in proportiunea numerului locuitoriloru; numai se fimu si noi cerbicosi la lupta egala si legala. Preotimea se nu'si uite, a in-treba pe vercare ce se ispoveduesce, nu cumva a'a facutu vinovatu vindiariei natiunii, tienendu cu dusimaniu interezelor si binelui ei si alu besericii ei, ca acesta e pecatu de sinucidere, altfeliu remane pe gutulu popii! —

Satulungu 2 Martiu. Pana candu atatea asuprel! Domnule Redactoru! Ve rogamu se publicati catu de pe scurtu pasulu nostru in caus'a alegerii judelui, cá se judece publiculu, catu de otielosi trebuie se fimu de aici incolo cu totii, pana candu nu vomu reesi ou dreptulu, ce ni se cuvine, de amu calca macaru si in focu, ca altufeliu ér' ne voru pune su papucu ómenii acesti drepti cá funea in sacu: In

22 Ian. a. c. se facu candidare pentru judele comunci aici, comisiunea ad hoc alese 3 romani si 3 maghiari cá candidati; inse ce se vedi? Adunanduse comisiunea intréga maghiarii isi bagara nasulu unde nu le ferbe ól'a, pretensera cá intre candidatii romani se ponemu pe creatur'a loru, pe Rosculetiu si cu tóte, ca romanii protestara in contra acestui amestecuatentatoriu de dreptulu egalitatii si in scrisu pretinsera a se amana si alegerea de jude pana candu se voru reintorce economii nostri acasa: totusi D. inspectoru Pánózel, maghiaru, ne dede resolutiune la protestu, ca nu se póte amana, ca magistratul asi a dispusu, cá se se aléga anti-stele comunalu, si asi se facu alegerea tocma cum vrura ei maghiarii ajutati de Dsa, cu tóte ca dintre romani numai unchiulu lui Rosculetiu si unu amicu alu lui votisara, precandu ceilalti cu totii steteramu pe lunga protestu si recursu, déca va fi de lipsa si pana la imperatulu. Aici se mai damu de golu si pe fratele Petru Petcu, care subscrisu fiendu la protestu, totu nu se rusinà si merse se dè si votu; dar' nu i se potu primi. — Hei fratiloru, pana candu nu ne vomu lua inim'a in dinti se ne aparamu in contra licheleloru acestoru de maghiaroni si in contra loru insisi cu totii umeru la umeru, ei sprigininduse unii pe altii ér' voru incalca pe gutulu nostru. Inse se ne alegemu ómenii nostri si se nu mai concedemu odata cu oapu, cá se ni se puna in frunte unelte straine maghiaroni cari sunt mai periculosi de catu insii strainii si ajuta mai fatalu la supunerea si incalcarea nostra despoindune de tóte si de lumina. Deci anim'a in dinti si lupta pentru ingradire de dusimani si pentru alegerea ómeniloru nostri probati natiunali, ca adi avemu dreptu si ouventu a nu ne mai incredintia untur'a pe ómenii pisioii. —

Telegramu. Pest'a 27 Febr. Deputatiunea casei magnatiloru, in care se aflá si Esc. S'a br. Siaguna si a casei reprezentantiloru, intre cari din romani oadiu sórtea pe Dr. Iosifu Hodosiu prededera adi adresele Mai. S'ale imperatului, inaltu care la avorbirea deputatiunii magnatiloru response:

ca in scurtu va face cunoscuta resolutiunea S'a intr'unu rescriptu, si ca astépta dela tabl'a magnatiloru, ca credintiosa misiunei sale traditionale va tiené direptiunea desemnata de tron si va castigá valórea influintiei celei moderate si intiepte spre a ajutá succesulu intentiuniloru parentesci ale imperatului, care cu intentione sincera, inse totudeodata tare resolutu a luat in mana iniciativ'a in acea direptiune, dela care nu se póte departá fara vatemarea oblegatiunii de Domnitoriu si fara periclitarea imperiului, si speresa in zelulu celu promptu patrioticu.

Catra deputatiunea din cas'a de diosu: Voiu responde catu mai curundu cu tóta francheti'a. Presenti'a mea mai indelungata aici avú de scopu a oúnosce prin esperientia personale dorintiele cele adeverate ale tieriei. Repetite manifestatiuni de incredere au facutu asuprami o impresiune intocma de plaouta cá si unanimitatea, care s'a ivitu in privint'a punctulu de plecare si de esire. Cu atatu mai mare parere de reu am simtitu inse ingrigirea, ce se aratá in decursulu desbateriloru, si care privia la modalitatile efepturii opulidesemnate de mine. Imperatulu orede, cumca acestea ingrigiri nu voru stá pedeca la bunavointi'a de a colucrá spre ajungerea scopului acestuia, si acésta cu atatu mai multu, cu catu ca imperatulu e convinsu, cumca trebuie se tiena tare si cu tóta resolutiunea la principale fundamentale ale ouventulu de tron si in privint'a acésti'a in interesulu tuturoru popóreloru.

FRANCIA. Parisu 24 Febr. (Pr.) Conte de Flandra a facutu aici declaratiune, cumca nu va primi corón'a Romaniei, ce i se oferi; inse chiaru si candu ar primio elu, Francia nu e dispusa a si dá invoierea la acésta neci odata, ci totu lucrulu se va supune unei conferintie europene. — Facunduse intrebatune in Vien'a despre acésta, — principele Napoleonu va cercetá anticitatile romane in Dalmatia! —

D.-Szt.-Martinu 3 Febr.

Multu onorata Redactiune i

Pre candu corespundentiele despre templari politice din tóte anghurile patriei — si au insemnetatea loru la eluptarea dereptei cause na-

tionali, pre atuncia inse o corespundentia ou totulu nebasata si esita din péna, care doresce — precum se vede — asi face primele incercari pre campulu corespundentiei pe langa aceea, ca ocupa angustele coloné ale stimatului nostru diurnalulu cu comunicari luate din ventu(?) totuodata dau una informatiune falsa onor. publicu cetitoriu.

De una asemenea corespundentia falsa si netemeinica, ba mentiuna defaimatoria me grabescu a dechiará pre cea aparuta in Nr. 5 alu stimatei nóstre Gazete datata din Turd'a referitoria la comitatulu cetatei de balta si subsemnata de I. C. (Si mai care?! — R.)

Respectivulu corespundente intre altele neadeverate da cu socotéla, ca reformarea in comitetulu comitatense s'a reconstituitu prin comitelesupremu si presiedintele tribunalelui respectivu; — pre ce — si basésa inse aceea dare de socotéla dupa cum i place a se esprima, va aci dinsulu, — eu nu dau cu socotéla óa corespundentele I. C. ci ou securitate observesu spre informarea on. publicu cetitoriu, ca comitelesupremu inca din Clusiu, unde se aflá la dieta, de acolo a tramisu oficiolatulu politicu respectivu consemnarea despre membrii, carii sunt a se conchiamá.

Lips'a ambiloru archipaatori si a altoru mai multi demni barbati ai natiunei nóstre din comitetulu comitatense nu este oeva nou, deórece stimatii accia nece la comitetulu trecut referitoriu la alegerile pentru diet'a din Clusiu inoanu au fostu conchiamati — pentru aceea membrii romani conchiamati pe 30 Ian. 1866 la adunarea comitatense nu au intardiatu a pretende intrarea in comitetu a barbatiloru eschisi, intre cari si eu me aflu; despre ce speresu oa se va convinge publicitatea catu mai curendu.

Cu acésta m'am sentitu detoriu on. publicu cetitoriu pentru indreptarea falsei informatiuni prin d. I. C., carele cu dare de socotéla se incerca a negri persóna mea si in a caruia capu dinsulu va sci, de unde a tresaritu, ca comitetulu comitatense s'a reconstituitu si prin influentia mea.

Eu traiescu in plaouta convictiune, ca nece una data nu am datu ansa si nu am conlucratu la angustarea dereptelor pretensiuni ale carei nóstre natiuni, eu inca sum abitosu de natiunea mea, dóra mai multu óa corespundentele I. C.

Éra domniata domnule I. C., déca voiesci si altadata a te incercá pe campulu corespundentiei sillescete a dá informatiuni din isvóre sigure si nu incercá blamarea altor'a inaintea on. publicu cetitoriu prin dare de socotéla.

Presiedintele tribunalulu respectivu.

Belgradu 25 Febr. 1866.

Mai din tóte partile Transilvaiei cetimu despre miscarile romaniloru, facia cu evenimentele celea mai nóua, numai despre romanii din orasiulu nostru nu se mai aude nemic'a, cá candu nice aru mai esistá.

Deci, cá se aratamu cumca si noi viamu, damu o icóna adeverata, despre lucrarile romaniloru nostrii de aicea in caus'a alegeriloru.

Comunitatea noastră orasiana, se adunà cam in 23 Ian., si alése comitetulu centrale, cu respectu la natiunalitati din maghiari se alésara intr'unu numeru precumpanitoriu; dintre romani doi! D. protopopu Augustinu de Popu si D. senatore G. Bergianu, esta cerú se se iè in comitetu si D. preotu D. Tordasiu, inse nefiindu de nime spriginitu remaseramu cu 2 reprezentanti romani din Belgradu, carii au 4 beserici!

Dintre sasi se alésara éra doi si dintre evrei éra doi. Romanii au fostu respectati fratiesce de minune, le putemu scrie in frunte atata simpatia! —

Astufeliu membrii comitetulu centrale s'au si constituitu, facundu dispositiunile necesarie, pentru conscrierea alegatoriloru, ce iute se fini. Aici trebuie se observamu, cumca D. senatorele Bergianu, au ostenitu multu, incatu n'a remasu dóra nice unu romana afara din consemnarea alegatoriloru, din cei indreptatiti, din care causa nice reclamatiuni din partea romaniloru nu s'au facutu.

Vediendu, ca fratii maghiari tianu totu conferintie, conferiramu si noi (Va urmá.)

Blasiu, din 15 Fauru 1866.

Idei individuale.

Legea electorala din an. 1848 ordinata pentru alegerea deputatilor la diet'a din Pest'a, incatu atinge opidele e destulu de liberala, inse, incatu atinge comunele si locuitorii comitatelor, districtelor si scaunelor, e forte nepartinitore, pentruca precum veduramu la alegerile de mai nainte pentru diet'a Clusului:

In comitatulu Hunedórei posesori cu 8 fl. censu nu se potu afla, decatu numai 800 individi; din acestia 300 parte nu au mersu la alegere, parte 500, cari au mersu, si au datu votele protopopului Crainicu, de unde aceia alti posesori, cari au in posesiune unu milionu de jugere de pamentu, si nutrescu o populatiune de 250.000 suflete — pentruca in quantitati mai mici mostenescu mai totu comitatu — éra voru remané nerepresentati in dieta, anomalía aceea ca: dupa 100 de fumuri se se aléga unu alegatoriu — nu corespunde Silogismului, care se nasce din legea acést'a electorala, de exemplu:

Unu posesoru cu 8 fl. censu, are 1 votu dar 100 de posesori cu 64 fl. dare inca 1 votu?

Conclusia e falsa, oi s'aru puté indrepta déca posesorii acestia 100 cu 8 vote s'aru puté representa in alegerea deputatului, adeca: cu atatia representanti de cate ori voru poté areta factoru de 8 fl. censu. Fiinduca pamentulu nobilimei face numai $\frac{2}{10}$ parti, din teritoriu comitatului, cu mana pe anima pusa putemu dice, ca deputatii comitatului acestuia nu potu representa nice cum, nice la una intemplan — mai multu de catu 10.000 suflete, aici nu e massa populatiunei, si a pamentulu la alegatori, fara la nealegatori, cari platescu contributiune 1, 2, 3, 4 fl. Form'a cu oare comitatulu e prevediutu — nu e imprumutata — nice dela nobilitate, nice dela cei cu censu 8 fl., fara dela acestia din urma, in celu mai ponderantu quantu ca: 8 la 10.

In comitatulu Albei inferióre se afla posesori cu censu de 8 fl. aprópe la 1200 individi, dintre cari — pana in 200 au mersu la alegere, inse 1000 individi s'au retrasu pe acasa.

Ceialalti sesionisti si comune, cari mai totu comitatulu ilu au in posesiunea s'a inse in quantitatu mai mici, au remasu nerepresentati, pentruca de cate ori se se mai aduca inainte ca: sesiunea Transilvanului nu e de 8 fl. fara preste totu (in Durchschnitt) numai de 4 fl. darea pamentulu.

Aici mai vine si acea sugrumare, ca opidu Ajuda avendu votu universalu, macaru ca contributiunea acestuia nu e mai multu decatu 500 fl. (földadó) impone la tóta impopulatiunea de 200 de mii suflete, si la tóta posesiunea de 800.000 jugere de pamentu. Deputatii comitatului acestuia nice deoatu nu au representatu — mai multu — de catu 80.000 jugere si 7000 suflete.

In comitatulu Turd'a opidele Turd'a cu 3000 fl. si Szász-Réginu cu 1000 fl. dare de pamentu, avendu votu universalu sugruma populatiunea de 160.000 suflete, si tóta posesiunea comitatului. Opidele aci atinse, macaru ca sunt cu magistrature independente de jurisdictiunea comitatului, li s'au rouditu una comuna alegere de deputatu — cu una lege electorala forte liberala, inse din contra posesiunea poporului din comitatu restrinsa la unu censu, de care sesionistii nu se potu folosi, devine róba proletariatulu dela orasie.

Unu deputatu alesu cu dóne legi electorale, care contradicu sensului si censului aequivalitudinis de reprezentatiune, — va fi in catu spre mundri'a opidului — intru atata spre machinirea comitatului.

In comitatu acésta massa a teritoriului nu e nice la nobili, nice la aceia cu censu 8 fl., fara la aceia, cari platescu dare de pamentu 1, 2, 3, 4 fl. Acestia éra voru se remana nerepresentati.

Luati ori care comuna cu contributiunea sua respectiva — de base, din comitatu acesta si veti afla, ca e mai mare massa a contributiunei a nealegatorilor, — decatu a alegatorilor, din acésta cauza credu, ca aceia individi cu 8 fl. censu — si de nationalitate romana nu vrura a lua parte la alegere de deputatu, de altmintrelea din defectu aequivalitudinis legei electorale, deputatii comitatului acestuia sunt sensu stricto — deputati opidului Turd'a, si Szász-Régen; comitatulu nice deoatu — nu e representatu.

Comitatulu Clusului nu are opide, care se

sugruma populatiunea si posesiunea, inse din teritoriulu comitatului 6 parti se afla in manile acelor sesionisti, cari platescu dare de pamentu 1, 2, 3, 4 fl. si 2 parti in manile nobilimei, si acelor pucintei cu censu 8 fl. dare de pamentu, mass'a pamentulu si mass'a populatiunei precum mai nainte in diet'a dela Clusiu, asia si acum in diet'a dela Pest'a nu póte fi representata, — deputatii comitatului acestuia nice la una intemplan nu potu representa mai multu decatu $\frac{2}{8}$ parti din posesiune si populatiunea comitatului.

Beseric'a — scóla si toti onoratorii, precum aceia cu censu 4 fl. sunt opriti dela alegere adeca: acea parte e eschisa — oare face totulu — comitatului.

Comitatele Dobocaa, si Solnocu forte multa asemenare au cu pamentulu secuiloru. — Nobili ne nobilii; inse intru atata e sfasiata sesiunea posesoriului, incatu cu 8 fl. censu nu e mai neminea — cá si in secuime, — unde posesorii cu 8 fl. (luanduse afara aristocrati'a) intru tóte 5 scaune se potu afla mai multi de catu cá: 100 individi.

In catu au corespunsu legea electorala pentru diet'a dela Clusiu, si in catu va corespunde asteptarei publice pentru diet'a dela Pest'a, rezultatele voru arata, deci se nu se sumetiasca nimene, carele aru fi deputatulu óre caruia comitatu, ca-ci sensu stricto — e numai comisariu ad hoc, mai alesu in comitatu Cetatei de balta, unde romanii nu au alesu.

La alegerile, cari voru se se intemple, din partemi asi dori, cá sesionistii nostri cu censu de 8 fl. mai avuti, si cu stare mai buna se ié pe lunga sine si in giurulu seu pe nobilii romani si mai seracuti — se se impretinésca la olalta, si se se ajute unii pe altii la acelea cheltueli — cari ar trebui se le faca in obiectulu acesta, pentruca interesulu e nationalu-publicu si alu tuturoru.

Din deórace inteligenti'a e eschisa, si natiunea la alegere e fara centru, e neincunguratu de lipsa, cá alegatorii se se puna in cointelegerere fratiésca la olalta sub conducerea parocului, si protopopului respectivu, macar ca ii sunt eschisi.

In obiectulu acesta precum primatele Ungariei, asia si metropolitii si episcopii nostri respectivi, pe lunga adresarea catra inaltulu guberniu — se emita instructiuni si provocatiuni parochiloru respectivi. — cu atata mai vertosu, — pentruca: Comitii supremi peste romanii nostri — si satele nóstre de elementu latinu locuite — nu sunt nice de originea latina, nice de relegea romanésca, si pe lunga tóte, ca si ii vreu bineie si cele de folosu totusi dorerea natiunii — numai singuru filii natiunei o simtiescu mai tare.

A. C.

Fómete pre Campia. Cetimu in „Korunk“ unu reportu tristu, cumca mai multe sate de pre Campia se afla in cea mai mare strimtóre de pane pentru a-si sustiené viétia. Dupa eruirile oficiale lips'a totu mai cresce intr'atata, in catu e la usia o fómete intinsa. Bietii ómeni au ajunsu la atata strimtória, in catu d. e. la Sangieru vendu jugerulu de pamentu si cu cate 10 fl. numai se-si póta stemperá fómea. Unde sunt capitalistii romani, cari se póta intinde ajutoriu si celoru asupriti de sórte si se-si asigurese si capitalulu seu in pamentu, care cine scie in ce mani va mai incapé? Dara óre de ce nu se ieau mesuri tempurie in anii cei cu recolte bune, cá pentru casuri, de asemeni strimtori se se afle granarie cu provisiuni, cá in Romani'a pe totu loculu? — Sermana patria, cum te sfasia ultraismulu suprematisticu, in catu nu te lasa se resuffi pentruca se vini in pusetiune de a te pune pe unu pitioru mai prevedentialu, cá se ajungi a fi prevediuta cu totu felulu de precautiuni si preingrigiri pentru scutirea si inlesnirea sórtii civiloru tei! Cei avuti si puternici misca acheront'a pentru scopuri castice, nationale economice, pentru maghiarisare, contopire cu alte tieri, in locu se-si intórcu nesuintiele la inaltarea fericitii t'ale prin crearea unei stari mai bune spirituale si materiale si prin grigirea pentru casuri triste!

Campia e locuita mai multu de romani. Nu trece di, in oare se nu vedemu caloandune pragurile unulu séu altulu secuicu ori maghiaru adunandu mila atata pentru didire de besericii, catu si pentru ajutoriu la cei dearsi din cutare séu cutare locu. Se tacemu de totufeliulu de calugari si sorori de prin tóte tierile. Unde a-

vemu noi canalulu, pentruca de renocitii romani se ne ingrigimu noi romanii? noi cari cu multimea nóstra fara a simti catu de pucinu vreo scadere, adunandunise denarii, amu poté face minuni intru ajutarea sangelui nostru in totu respectulu! Eca si aicia lips'a unui corpu nationalu, care se ne representese lipsele si cele politice si cele materiale! fara de care vomu ramane totu cei mulsi si tunsi si celu pucinu archiereii si ar' poté castigá o competitia de a poté provocá la ajutoria pentru nationalii si religionarii sei, ca pentru straini amu facutu destule colecte impuse si dór' nu ne voru opri a ingriji noi de noi, ca Dómne mistretiu e ajutorulu strainului! —

Dela póla Codrului 16 Febr.

In caus'a alegerei de deputatu cu fortia a lui Décsy Lászlo in contra lui Alecsandru Buda desemnatulu romaniloru investigatiunea s'au inceputa la 10 l. c. si s'a finitu astadi prin D. Turi tramisulu dietei dela Pest'a in cerculu Sz. Ceului (Szolnocu d. midilocu).

O multime de protopopi, preoti, tierani, onoratorii alegatori romani s'a ascultat si s'a luat pe lunga juramentu la protocolu, cu totii au marturisitu conformu dreptatei, ca romanii la 18 Dec. an. tr. s'au folositu de dreptulu santu alu alegerii de deputatu, din pricina, ca fratii maghiri i au alungatu cu forti'a din loculu alegerii.

Cu totu au marturisitu, ca fratii maghiari suptu conducerea lui Benkó Elek, si in urmare signalului seu infernalu: Ra j t a ü s d a z o l á h o t a teritu cá nesce fapte turbate spumegundu la gura asupra blandiloru romani si batendui cu ciomage, sabii, busdagane etc. — i au gonitu de la loculu alegerii — in consecinti'a acestei brutalitati Vele Onutiú a remasu mortu si mai multi ramati.

Cu totu au marturisitu cu buna credintia, ca protocolulu comisiunei alegatóre e falsu

1) pentru oa nu face in densulu nici o pomenire de cranceniele esecutate de maghiari fara se marginesce la ecpresiunea: ca dreptu inaintea alegerei a fostu ceva tumultu, dara acesta a fostu de parte dela loculu alegerii si de nici o insemnetate etc. etc. (sic). Departarea aosta a fostu de 20 de pasi Dle presiedinte Péchy Lászlo si numai multu, ér'Dta impreuna cu notariulu comisiunei Fodor Elek erati la o masa pusa pe strada si ati vedutu crudelitatele esecutate de maghiari, si totusi ati mintitu in protocolu, ca nuati vedutu nimica. — De cumva scriati ca n'ati auditu loviturile boteloru plumbuite, care crepa capetele bietiloru romani, amu fi crediutu pentru ca D. presiedintele e surdu, cá pamentulu — (lucru de mirare a numi de presiedinte unu individu cu astfelu de defectu la o insarcinare asia importanta!!).

2) Falsitatea protocolulu arata si impregiurarea, ca dintre acei 10 alegatori, cari era se presinte pe desemnatulu romaniloru Alecsandru Buda, 7 au fostu batuti si alongati din giurulu mései comisiunei. — Acésta infamia fiindu esecutata totu in presinti'a comisiunei in protocolu nu se face pomenire nici cu unu ouventu — ba inca obresnici'a Dloru a mersu pana acolo se scrie in protocolu, ca numai 3 alegatori s'au presentatu pentru A. Buda pe candu pe Dumniului ilu voiea vr'o 3700 alegatori romani (sic risum teneatis).

3) Dupa alegere adeoa proclamare inf. a lui Décsy s'a presentatu 16 romani la comisiune in escortulu gendarmiloru si a pretinsu cá protestulu lor se se serie in protocolu. — Inseratu'a? nu, nici pomenire despre acestu faptu.

Apoi se vedeti fratiloru! acésta este dreptate si fratietate, la care ne indulcira fratii maghiari!

Poftimu, stimata dieta! dupa aceste fapte fraudulose se se verifice, déca se póte alegerea lui Décsy!

Poftimu Dle Jokai se se ié, déca se póte, suptu scutulu legiloru de la 1848 acestu presiedinte si notariu, cari au cutesatu a falsificu in astfelu de mesura protocolulu alegerei.

Fiindu machniti si vatemati pana in adancimea sufletulu asteptamu cu mare nerebdare oterirea dietei, si alegerea nóua, care credemu, nu se va amana ad græcas calendas, precum s'a facutu in Ceica (comitatulu Biharei) unde nici

a astadi nu s'a pututu romanulu folosi de ptulu seu celu santu.

Totu cu acesta ocaziune ne luamulibertate e spune francu si verde fratiloru maghiari, verificarea alegerii lui Décey sterge atasiatul si stim'a cea de po urma, care vi l'a pastratu romanulu in inim'a s'a.

Er' pentru criminalitatele esecutate la 18 embrie conformu petitiunei romaniloru subnute Majestatii S'ale — bunulu nostru moihu a binevoitu a delega procesulu comitati Crasna s'au ohiaru asia avemu speia, ca Dloru pintenarii vitesi nu voru avé iune a acoperi faptele loru cele uritiose, emu, ca facunduse alta investigatiune mai ta se voru descoperi autorii cranceniloru cutate contra blandiloru romani — si se pedepsi conformu legiloru criminali, preli se si cade.

Lungu, alegatoriu indreptatitu.

Dela diet'a din Pest'a.

Adres'a casei magnatiloru intr'o siedintia desbatuta si primita. Se alese si o depune care se o presentese Majestatii. Ea e de acelu cuprinsu, pe care lu veduramu dres'a casei de diosu, numai in privinti'a oteloru comune si a revisiunii legiloru da mari prospecte de complanare decatu rigotea continuitatii de dreptu din casa de u, ér' in catu pentru nationalitati neci ca se ca ca cestiunea loru. „Wiener Abendpost,“ si franse o lancia asupra adreeci deputati in cans'a ministeriului, vorbesce despre a a casei de susu cu unu tonu multiamitoriu uca ea cuprinde mai multu terenu pentru erata complanare, fienduca apromite a se la revisiunea legiloru cum veduramu si in 11.

Siedinti'a casei de diosu din 19. or. o imprumutamu din „Concordia“ numai re cele ce vorbi dep. Vladu si Dobranski: „Apoi a cuventata bravulu si probatulu baralu natiunei romane Aloisiu Vladu, care oulu principiu de federalismu a suprinsu repr. dechiarandu: ca elu nu e centralistu. nu e nemtiu, nu e nice dualistu ca-ei nu ghiaru, ci e federalistu, pentruca crede, ca ai federatiunea pote casciga pace popora cu trecutu istoricu. Totu imperiulu lu im in trei grupe, in provinciole, care se tienu coron'a St. Stefanu, in cele, cari au fostu coron'a St. Venzel, si apoi vinu provinciole itatie. Cu privire la precisiunea si deslea afaceriloru comuni partinesce parerile lui tal. Dechiaru mai incolo, ca elu e unulu re acei putini romani intieleginti, cari voescu unea asiè cum fu in ante de Mohaciu 6) éra nu unifiarea Transilvalniei cu Un-a. Relatiunile Croatiei cu Ungari'a le priese asiè precumu au fostu in ante de 1848. In ante de revisiune nu poftesce ministemagiari, ci numai restaurarea municipieloru. ine si-rette dreptulu de a vorbi la disput'iale.

Adolfu Dobrzánszky in ante te tote ceretate, ca elu nu e amicu ministeriului resdiatoriu. (Ilaritate.)

Desfasiura mai pre lungu daun'a, care arce - o sistema ministeriului r. si in acéstaintia nu pote primi de indreptariu nice eplulu Angliei, unde dupa parerea lui sistem'iet. res. e cans'a apasarii Irlandiei si a emi-rii irlandianiloru in Americ'a. Poftesce, ca adreca in locu de „magyar nemzet“ si gyar nép“ (natiunea maghiara si poporulu ghiaru) se se folosese „ország“ si „ország e“ (tiera si poporele tieriei.) Sigismundurich facundu cate - va objectiuni la vorbirile Vladu si Dobrzánszky primese adres'a.

In Siedintia din 20. Febr. se conatiune desfiintierea abuseriloru din tempulu solatismului. Dintre oratori dep. serbu Miluovics desfasiura cestiunea nationalitatiloru andu, ca aliatii cei mai credentiosi ai Ungari pctu fi nationalitatile ei déca voru fi indelitate cu dreptele loru pretensiuni. Se trecu si desbateru speciala, in care se primira 14 inii fara schimbare.

Siedinti'a din 21 Febr. La alineu 6. — dupa diurnalele maghiare — se incinse desbatere pentru nationalitate; inceputulu lu scù dep. Stratimirovics proponendu emendamentulu cá in locu de a se dice „una natiune

libera cu alta natiune autonoma libera“ se se dica „natiuni libere cu alte natiuni autonome libere.“ Stratimiroviciu intr'o cuventare lunga apromite, ca si va tiené de detorintia a pretende revisiunea legiloru din 1848 ori unde stan ele in contradicere cu egal'a indreptatire. Nu e neci o indoiela, dice, ca predominarea eschisiva a limbei maghiare sta in contradicere cu egal'a indreptatire a nationalitatiloru. Déca si vorbesce astadata din privintia legala de oportunitate in limb'a maghiara totusi protestésa in contra vre unei afirmari eventuale, ca siaru fi parasitu dreptulu respectiv, si spriginindusi emendamentulu dice, ca e periculosu si insufiatoriu de grele grigi politice, ca se vorbesce aici numai in singuritu, cá cum numai natiunea maghiara cu eschiderea celorualte nationalitati ar pactá cu cei de dincolo de Laita. Si i se pare, ca in singuritul acesta ar fi cuprinsu intregulu programu alu politiceii fiitórie ad. programulu centralisarii pe teritoriulu regatulu Ungariei si alu centralisatiunii germane dincolo de Laita, fienduca su cuventulu „o natiune cu cealalta natiune“ aru insemna totu, atat'a, catu a recunósce senatuii angustu. Lupt'a politica din cei 17 ani trecuti a fostu in prim'a linea lupt'a pentru egal'a indreptatire a nationalitatiloru cu dreptu de statu, si cu tóte, ca dreptulu istoricu esi acum in fruntea scenei, totusi acesta a fostu numai acea arma tare in contra egemoniei, care ne amenintia pe toti; inse dreptulu celu neprescriptibilu alu natiuniloru traiesce mai indelungatu decatu dreptulu istoricu si nimeniu nu i-a succesu pana acumu alu vatemá nepedepsitu. Precum egalitatea individualitatii a esitu invingatória din lupta, cu tóte pedeceluse de caste, intocma si egal'a indreptatire a popóreloru in mani'a tuturom in-cercariloru egemonice se va inaltia cá o conditiune a adeveratei libertati, pentru ca ea formésa una din bazele progresului culturai omeimeii.

Pentruca se se póta incungiará tristele neintielegeri pretinde dara, cá se se puna in imultitu „natiunile“ pentruca, vedi, cele ce vorbira Eötvös si Lonyai pentru natiunile ne maghiare si negermane neodihnescu multu si implu de incrijire, pentruca din cuventarile acelea sufla o aliantia ofensiva a magnatiloru — acelea contra cui? Asta, dice, mi o potu inchipui, dupace br. Eötvös votá multiamita centralistiloru germani, pecandu Riegl si Smolka, cari si redicara voiele pentru drepturile Ungariei, s'au datu cu totul uitarii. Elu cá omu practic nu ambla dupa inchipuiri, dara pasulu lui br. Eötvös oare dice, ca cestiunea orientala e periculosa pentru Austria si Ungaria lu convinge, cumuca in unele cercuri vedute se doresce multu o aliantia intre germani si maghiari. Déca dechiaréa acést'a n'aru fi esitu din gur'a unui omu cunoscutu de liberalu cá br. Eötvös, o aru judecá cá o expresiune a amiciloru centralisatiunii, pentruca politic'a aceea, care vedé periculu in cestiunea orientala, a mediocitu de sia facutu in adeveru unu periculu, si numai politic'a acést'a pórtu vin'a ca Austria cadiu intr'o stare, din care nu se mai póte reculege. Misiunea corónei S. Stefanu cá se fia o mediocit'ia intre orientu si occidentu a fostu si mai e si astadi o conditiune a sustarii. Austria cu corón'a a luatú asuprasi si obligamintea politiceii acéstei naturale. Sub regimulu absolutisticu Ungaria a încetatu a manutiené misiunea orientala si lucrà nu fara consecintia. Acumu reintreginduse legile nóstre trebne se primésca corón'a si conditiunile politiceii nóstre naturale, ai carei portatori nu suntu singuru germanii si maghiarii, ci corón'a S. Stefanu, care lucra prin ajutorinlu acéloru natiuni, care in orientu se tienu de conationalii sei. Cu puterea cruda, de ar' totu fi aliantie cu imperiulu germanu, ca totu nu se va poté infruntá pericululu, singuru cu o politica intemeiata pe liberalismu sinceru, care prin respectare deplina a nationalitatiloru, oare au se duca in orientu institutiuni leberale, singuru numai cu acesta politica s'aru poté intempiná pericululu. Spre a ne sustiené drepturile nu avemu lipsa de aliantia cu imperiulu germanu, ci insinte de tóte cu popórele fratine care seculi intregi au impartitu si binele si reulu suptu o constitutiune comuna, care, déca va fi intemeiata pe dreptu si ecuitate, va fi puternica si duratória. Se desavoamu dar' pe centralisti cu acést'a dechiarare: ca nu suntemu numai una, ei mai multe natiuni. Croatia e recunoscuta si in adresa cá atare; Ardélulu e o natiune recunoscuta si nu si a perdutu drepturile vechi

cu aceea, ca a primitu (?) o legislatiune comuna cu Ungari'a; si i-aru paré reu, dice oratorulu, déca cumva natiunea serbésca, oare cá atare prin legile cele onorabile ale lui Matia celu mare, prin diplome solemnele si alte tractate ale regiloru Ungariei fú recunoscuta, care in fine erá recunoscuta et numita si in adres'a dietei din 1861, se fia de aci incolo despoiata de acelu nume, deci pretinde se-i se primésca emendamentulu.

Déák responde, ca intentiunea cuprinsa in cuvintele acéstea este, cá si ei si noi se fimu liberi si nedependenti, si atunci vomu tracta intreolalta; apoi fia in singuritu séu in imultitu totu aceeasi idea se cuprinde acolo. Ce privesce la insasi cestiune, cu tienu asia, dice Deak, ca in Ungaria e numai una natiune alitate politica (sic!) Dealtumintrelea despre obiectulu acesta se va aflá ocaziune de a polemisa dealtadata. Spre linistirea celorua, oari afla vre unu scrupulu in acestu pasagiu observé dia Deak numai atata, ca elu pune aici numai o analogia ad. precumu o natiune libera cu cealalta, intocma voimu si noi a intrá in contactu cu ei cu germanii, (strigate: asia este, asia se remana!) (asia a si remasu). —

(Va urm.)

Principatele unite romane.

Din „Monitorulu Romaniei“ :

Abdicare.

Noi Alecsandru Ioan I., conformu dorintiei natiunii intregi si angajamentului ce amu luatú la suirea pe tronu, depui astadi 11/23 Febr. 1866, carmá guvernului in man'a unei locoteninti domnesci si a ministeriului alesu de poporu.

Alecsandru Ioan.

Noi locoteninti domnesci.

Amu ordonatu si ordonamu :

Amu numitu si numimu,

Pe Domnii :

Ioan Ghica, presiedinte alu consiliului si ministru secretaru de statu la departementulu din afara.

Dimitrie Ghica, ministru de interne.

Ioanu Constantin Cantacuzino, ministru

Pétru Mavrogheni, ministru de interne.

Constantinu A. Rosetti, ministru culteloru.

Maioru Dimitrie Leca, ministru de resbelu.

Dimitrie Sturza, ministru lucrariloru publice si ad-interimu la finace pana la sosirea domnului P. Mavrogeni.

Datu in capital'a Bucuresci, 11 Febr. 1866.

Generalu Nicolae Golescu.

Colonelu Nicolae Haralambi.

Ad-interim Dim. Sturza.

R o m a n i !

Astadi la 11/23 Febr. la 5 óre ale diminetii, Mari'a S'a Alecsandru Ioan dupa cererea si vointi'a natiunii a abdicatu, lasandu puterea in manile unei locotenintie Domnesci si a unui ministeriu, aclamate indata de catra orasiunii capitalei.

Guvernulu actualu in intregulu seu, si eu in parte am juratu si juru inaintea lui Ddiu si a natiunii, ca vomu mantiene cu taria cele patru puncte votate de natiune si de catra divanurile ad hoc: Unirea, autonomi'a, Principe strainu, guvernamentu constitutiunалу.

Poporulu capitalei si armat'a au bine meritatu de la natiune prin deplin'a loru intr'unire. Acum, romani din intrég'a Roman'i'a, precum si din capitala, de la voi depinde se mantieneti demnitatea si liniscea ce s'a mantienutu astadi de catra toti locuitorii capitalei, si se aratamu astufelu prin fapte Europei intregi, ca meritamu se fimu liberi, pentru ca scimu se ne mantienemu drepturile, se le redobandimu candu ne sunt rapite, si totudéuna se mantienemu insine ordinea cea mai deplina in midiloculu celei mai entusiasce veselii.

Romani, speru in Ddiu, ca suferintiele nóstre cele mari s'au curmatu astadi si o natiunea nóstra isi va luá locul ce i se cuvine si care i l'a prescisu tractatulu si conventiunea dela Parisu.

Sunt mundru si fericitu, ca potu in acéstadi solemna se intrunescu si eu glasulu meu cu strigarea unanima a poporulu capitalei: Traiesoa natiunea romana un'a si nedespartita!

Ministru de interne Dimitrie Ghica.

Bucuresci 11/23 Febr. 1866, Nr. 2,657.

ne, si cu colucrarea loru vomu poté deliberá asupra acestui obiectu.

XXXIX. Multimum Maiest. Tale si pentru acea ingrigire pré inalta cu care porti la inima deliberarea finale a relatiunilor provenitorie din uniunea Transilvaniei cu Ungari'a. Fundamentul acestora relatiuni, l'au pusu acele legi, cari s'au adusu in 1848 despre uniunea Ungariei cu Ardélulu in contielegere comune a ambelor acestora tiere si s'au santiunatu solu prin aprobare regéscă. In respectulu acest'a inse mai este multu a se face si noi nu ne indoimu, ca spre mediolocirea unei otariri din tóte partile odihnitorie drepte si cuvenintiose, e de lipsa o cumpănire matura si prevedere. In consultarile acestor'a pie noi ne voru conduce sentimentele iubirei fratiesci; si bazea sperari-loru nóstre e increderea, ca, nimene nu va pofti de la noi ce-va ce ar' poté periclitá principiile fundamentali a le constitutiunei nóstre.

XL. Prin conchiamarea Croatiei si Ardealului la diet'a nóstra s'a inlaturatu o piedeca grea, carea in anulu 1861 a impiedecatu mai multu activitatea nóstra legelativa. Concede-ni Maiestate a Te rogá si a sperá cá Maiestatea Ta vei medioloci cu puterea regéscă, cá se fia reprezentata in diet'a nóstra partea intregitoria a tierei nóstre, Fiume, precumu si corporatiunile, cari dupa art. V de lege din 1847/8 sunt parti constitutive ale dietei Ungariei.

XLI. In privinti'a acelu compatrioti ai nostri, cari pre bazea acuzarilor politice fura condamnati de curundu séu inca stau sub acuzare, renoimu cu sincera incredere, rogatiunea nóstra asternuta Maiast. Tale in 1861. Asculita Maiest. Ta rogatiunea nóstra si intarece si prin aceea credinti'a natiunei, ca er'a cea noua, care o asteptamu cu atata sperantia de la simtiemintele constitutiunali ale Maiest. Tale, va sterge triste remasitie ale trecutului si va aliná ranele cele crunte ale animeloru.

XLII. Scimu si recunóscemu cu anima multiamitória si sincera, ca Maiest. Ta ai paritése'a intentiune, de a departá ingrigirele si a delaturá piedecile, cari au impiedecatu pana acum decisiunea asupra cestionilor nóstre de dreptu publicu. Daca asemenamu trecutulu si prezentulu; vedemu cu bucuria, ca punctulu de plecare, scopulu si medilócele de odinsora si de acum sunt deosebite esentialmente. Trecutulu ne apesá cu ingrigiri (temeri) nefinite, presintele ni promite unu venitoriu mai frumosu.

XLIII. Maiestatea Ta ni-ai deschisu campulu constitutiunale pentru activitatea nóstra, si pre acestu terenu ni vomu impleni cu bucuria detorinti'a nóstra cetatianésca. Staruintiele nóstre inse numai atunci potu avé rezultatu daca in lucrarile nóstre legelative ne conduce credinti'a tare, ca ce a statoritu impreuna regele cu natiunea, numai vointi'a unita a regelui si a natiunei, o póte si straformá. Bazea acestei credintie nu póte fi, de catu numai continuitatea de dreptu recunoscuta in principiu si in fapta pasita si in vietia.

XLIV. Maiestatea Ta prin puterea absoluta imp. nu voiesci a ni octroá una constitutiune noua, si noi, pre cari ne lega legile fundamentali a le constitutiunei unguresci, cari sustau dupa dreptu, a primi liberu si de buna voia o atare constitutiune octroata. Maiestatea Ta porbindu din sanctiunea pragmatica, ne provoci, a modificá pe cale constitutiunale ace'a ce e defectosu. Inse tier'a si acum sta continuu sub regimu absolutu. Constitutiunea nóstra pre a carei base ar' trebui se eseroemu dreptulu legelatiunei, inca si acum e suspendata in partile ei esentiali. Legile nóstre sancitonate in privinti'a caror'a si Maiestatea Ta recunosci graciosu, ca legalitatea loru formale nu se póte supune la neci o exceptiune, in fapta se considera cá candu n'ar'esiste; din contra atari ordonatiuni octroate care s'au demisu cu delaturarea legilor nóstre fundamentali, ba in contr'a acestora, si cari conturba continuu interesele cele mai sante a le cetatianiloru acestei tiere, ba inca si pacea interna a sengurateceloru confesiuni, — se sustienu inca si acum in mare parte; regimu parlamentariu, ministri respundietori n'avemu; municipiele, comitatele, districtele, cetatile inca neoi acum nu si-au recastigatu pusetiunea loru constitutiunale, si in tóte ramurile, administratiunei domnesce una sistema absoluta. Pre teritoriulu patriei nóstre duca ad-

ministratiunea doue corporatiuni de ampoiati nedependinti de olalta, dintre cari neci un'a nu e pre langa ace'a straina, incatu nu sta in neci o aternare dela puterea regimulu ungurescu.

XLV. Ne rogamu deoi de Maiestatea Ta pentru continuitate de dreptu in intielesulu legiloru nóstre, cu deosebire pentru unu regimu parlamentariu, unu ministeriu respundietoriu si pentru restaurarea constitutiunale a municipieloru. Noi nu poftimu decatu esecutarea legii, pentruca legea neesecutata e litera morta, fara continuitate de dreptu constitutiunea nu traesce. Noi nu poftimu neci o imposibilitate politica; nu avremu intentiunea de a periclitá securitatea imperiului séu de — a scurtá drepturile legali a le monarchului nóstru, si vomu apretiui totdeun'a dreptele pretensiuni ale tiereloru sorori. Si noi le tienemu pre aceste de interese comuni de una mare importantia, inse suntemu convinsi, ca denumirea de ministri unguresci respundietori si restaurarea constitutiunale a municipieloru, nu stau in contradicere cu aceste interese comuni pré ponderóse.

XLVI. Scimu, ca dupa cele ce s'au intemplat de 17 ani fara influinti'a nóstra, periodulu de trecere va fi impreunatu cu multe greutati; scimu ca primirea faptea si ordenarea mai multoru rami ai administratiunei, pretindu tempu mai indelungatu si sunt impreunate cu ore cari incurcari, a caroru delegare va recere mare grige. Da' neoi aceste consideratiuni nu facu din sustienerea si mai departe a sistemii absolutistice una necesitate nerfusabile, si nu eschidu posibilitatea, ca constitutiunea nóstra se sustée si pre tempulu in care ne consultamu despre modificarea legiloru senguratece.

LVII. In unu periodu de trecere nu póte fi neci procedur'a ministeriului respundietoriu in tóte asié de regularia, precumu se intempla acést'a in cursulu regulariu neconturbatu si si neintreruptu nici odata alu vietii constitutiunali. Diet'a nóstra va tiné o acést'a totdeun'a in vedere, si procedur'a ministeriului ungurescu respundietoriu, cá a unui regimu parlamentariu cu respectu la tóte acele, cari se tienu de esoperarea impacatiunei pre cale constitutiunale, de primirea administratiunei si de conducerea-i provisoria, — in locu de rigore o va judecá cu indulgentia ouvenintiósa; ma, staruintiele sincere indreptate spre aceste scopuri, va fi gat'a a le sprigini dupa potintia.

(Va urma.)

Mai nou. Adres'a magnatiloru s'a ceditu si s'a impartitu, ea incurca tóte cam perifrastice. Neoi ea **nu primesce diplom'a** din Octobre cá fontana legiuita a valórei drepturiloru constitutiunale, ci numai pentru diucolo de Lait'a, cu atatu mai pucinu patent'a, ci singuru sanctiunea pragmatica. Va luá parte la revisiunea legiloru din 1848, pe catu éra principiale fundamentale. Ministeriu responsabilu si autonomi'a municipala si intregitatea corónei, realisarea uniunii cu Ardélulu prin revisiunea art. VII; si in intielesulu lui Bartal obiecte comune.

Novissimu. TELEGRAMU. Bucuresci 23 Febr. Principele Cusa destronatu. Miscare generala cu flamure. Mai multe persóne ou principele se afla prinse. „Kr. Ztg“ (Und'a se revarsa.)

Principe constitutiunali si prinsu?! focu si apa?! Amu intrebatu si nu ni se respunde.

Cronica esterna.

Prusia si Austria. In momentele cele de crisa ale constituirii interne a monarchiei austriace Prusia vré se se folosésca de opusatiunea cea oerbicósa a Ungariei, unde are tramisi mai multi agenti de ai sei, cari ademenescu animele oponentiloru imbarbatandule la resistintia. Caus'a diferintiei intre Prusia si Austria sunt ducatele albingice. Scimu, ca dupa conventiunea dela Gastein Prusia a luat Schleswigulu suptu administrarea sa provisoria si Austria Holsteinulu. Prusia misca tóte cá se anecesese Schleswigulu celu pucinu cu uniune personala, si de aru poté si Holsteinulu. In Altona, capital'a Holsteinului ou concessiunea ad ministratiunii austriace s'a tienutu o adunare de

vro 3 mii representanti, cari pretinsera intre altele, cá ducatele se se constitue si se intre cá statu in federatiunea germana. Prusia se facu focu si imputá aspru Austriei pintr'o nota, ca de ce a concesu acea adunare, invinovatinduo, ca s'aru alaturá la principiulu revolutionariu. Er' Austria ei response, ca in puterea conventiunii dela Gastein administrésa nedependenta de Prusia Holsteinulu; si Prusia se folosese acum de ocaziunea confusiuniloru interne ale Austriei spre a pescui in turburele eventualu. — La o masa de curte in Bud'a c. Andraasi se sprimá ca Ungari'a va primi aপরarea in contra Prusiei de causa comuna, ceea ce facu buna impresiune. Unu corespondentu din Viena in „Börsenhalle“ scrie acum ca ultim'a nota, pe care o ceta c. Károly, solulu austriacu acreditatu la cabinetulu din Berlinu acestui cabinetu, o esplica Prusia asia, cumuca Austria nu va mai lasá a-i-se face atatea amenintiaru cu conflictu resbelicu, ci indata ce voru intrá trupele prusiane in Holstein, Austria inca va responde cu alta invasiune si ca in Viena amaratiunea a devenitu la acea culme, in catu nu se mai ceru multe provocari pentru unu pasu cá acést'a. — Camerele prusiane se si amanara pana la finea sesiunii; — conflictulu intre natiune si regimu se pare, ca se va continuá si acuma cá in anii trecuti cu tóte, ca din conventulu de tron respirá cam totu nuantie de pace in tóte partile si spiritu de cointielegere.

ITALIA. Min. de resbelu Lamarmora responde la interpelatiunea lui Riciadis, ca Itali'a póte portá resbelu si póte suferi si unu rezultatu nefericitu alu lui fara a periclitá unitatea ei. Franci'a si trage responsabilitatea despre urmarile cu papa, déca Ssa procede singuru a se sinucide. —

RUSIA sta la panda cu trupele, si céica terenulu, oum se le transpórté mai lesne incóce.

12 — c. c. 1866.

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunosoutu, cumca prin decisiunea comitetului centralu spre alegerea celoru doi deputati ce sunt a se tramite de *contra liber. r. cetate si distictulu* Brasiovu la diet'a Ungariei din Pest'a, s'aru defiptu dilele pentru alegatorii din cetate si suburbii pe 26, 27 si 28 Februaru si pentru alegatori din districtu pe 1-a Martie a. c.

Ordinea si modulu alegeriloru se aducu la cunoscinti'a alegatoriloru prin deosebite circulare tiparite, ce sunt totu deodata date spre publicare.

Brasiovu in 16 Febr. 1866.

Comitatulu centralu
J. P á n c z é l, presiedinte.

Inscientiare de licitatiune.

Din partea comisionii permanente de cura din Valcele (Előpatak) se aduce prin acést'a la cunoscinti'a publica, cumca ecsarendarea fontaniloru de apa acra din Valcele, incependu dela 1-a Aprile 1866 pana la finea lui Martiu 1869, ad. pe trei ani, se va face in 4 Martiu a. c. in locu (Valcele) in favórea celui, care va dá mai multu.

Cá vadiu sunt de a se depune 50 fl. v. a. bani gata séu chiarthia in cursu. — Conditiiunile mai deaprópe se potu vedé la economulu posesoratorulu in Valcele.

San-Georgiu de Sepsi in 14 Febr. 1866.

Primariulu comisionii de cura
Francisdu de Antos m. p.

Pretlurile bucatelor in piati'a Brasiovilui.

(Mesur'a se ia in galet'a de Ardélulu, din care doua facu trei mesure austriace.)

E e b. 23 n. 1866.

Gráu curatu galeta 6 fl. 15 cr., de midilocu 5 fl. 61 cr., amestecatu 4 fl. 77 cr. —

Secara 3 fl. 84 cr., Papusioiu (cucurusu) 3 fl. 42 cr., Ordiu 3 fl. 42 cr., Ovesu 1 fl. 56 cr., Cartofi — fl. 99 cr.

Cursurile la bursa in 23. Febr. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci — — 4 fl. 90 cr. v.
Augsburg — — — 102 „ 10 „